

הסביבה המשפטית של ניהול עסקים
תקופת לימוד 5 - יולי-ספטמבר 2020

תקופת לימודים ותאריכים: 24 ביולי 2020 – 15 בספטמבר 2020

מספר הקורס: 209.4100

שם הקורס: הסביבה המשפטית של ניהול עסקים

מרכז אקדמי: ד"ר פאינה מילמן-סיוון

דואר אלקטרוני: fmilmansivan@gmail.com

עוזרת הוראה: הודיה לוי

דואר אלקטרוני: hodayalevi36@gmail.com

מטרות הקורס

מטרת הקורס היא להעניק למנהלות ומנהלים היכרות כללית עם עולם המשפט ועם השפעותיו האפשריות על ניהול עסקים בימינו. במהלך הקורס יוצגו תחומי משפט שונים אשר להם השפעה ישירה ומהותית על משמעותן של החלטות שמנהלים ומנהלות מקבלים יום יום, שעה בשעתה, אגב מילוי תפקידם בתאגיד. תחום המשפט, כתחומים מקצועיים אחרים, מצריך שימוש בשפה ובלוגיקה ייחודיות, והשגת שליטה ובקיאיות ברזיו מחייבת חינוך משפטי שיטתי ומעמיק. אף על פי כן, גם מסגרת מצומצמת יכולה להעניק היכרות בסיסית עם צורת החשיבה המשפטית. למעשה, חשיפה כזו לאופן החשיבה המשפטי ולעקרונות הבסיס של התחומים המשפיעים ביותר על ניהול העסקים הינה מתבקשת בעולמנו, שבו מהפכת המידע הפכה את המשפט לזמין ונגיש יותר לכולנו - עסקים וצרכנים גם יחד. במהלך המפגשים השונים בקורס ישאפו המרצים להציג את מושגי היסוד והנחות היסוד של התחומים שבגדר מומחיותם. הצגה זו תקנה למנהלים כלים לאפיין בעיות משפטיות בזמן אמת, להבין מהם התחומים המשפטיים שבהם עשויה להימצא התשובה לבעיות אלה, היכן ומתי פנייה לייעוץ משפטי או להתדיינות משפטית הינה מתחייבת ומתי ייתכן שניתן לחסוך אותה, ומהם המקורות המשפטיים העיקריים שיחלשו על פתרון של הבעיות.

חשוב להבין כי בשל היקפן המצומצם יחסית של כל אחת מהסקירות שתינתנה במסגרת הקורס, אין בכוחו להוות תחליף ללימודי משפט או להקנות מיומנות לעיסוק עצמאי בתכנים משפטיים (לא כל שכן ייצוג משפטי שעל פי חוק יוחד לעורכי דין). תכליתו העיקרית של הקורס היא, כאמור, אחרת: להרחיב את המודעות של המנהל והמנהלת לסיכונים המשפטיים העשויים להתייצב בדרכם, לתת להם כלים לזהות את אופי הסיכון או הבעיה (או דווקא יתרון או כוח הגלום במצב עסקי נתון), לזהות צורך בפנייה לייעוץ משפטי, ולהיות מסוגלים להציב בפני הגורם המשפטי שאלות רלבנטיות, מאתגרות וביקורתיות. כל זאת, מתוך מעורבות והבנה רבות יותר של הסביבה המשפטית של ניהול העסקים.

תוכני הקורס ואופיו המתודולוגי

היות שהקורס מבקש להקיף שורה של תחומי תוכן משפטיים שונים, יועבר הקורס על ידי מספר מרצים, לפי תחומי מומחיותם. כל שיעור יארך כשלוש שעות אקדמיות ויעסוק בתחום תוכן אחד, כפי שיפורט להלן.

שיעור 1: מבוא "מקורות המשפט הישראלי" – ד"ר פאינה מילמן-סיון (24.7.2020, יום שישי, 08:00 - 11:00)

שיעורים 2+3: דיני חברות ודיני תחרות – פרופ' מיכל גל (7.8.2020, יום שישי, שיעור כפול 08:00 - 14:00)

שיעור 4: קניין רוחני וסייבר – ד"ר אלדר הבר (14.8.2020, יום שישי, 08:00 - 11:00)

שיעורים 5+6: דיני עבודה – ד"ר פאינה מילמן סיון + דיני מיסים – ד"ר לימור ריזה (4.9.2020, יום שישי, 08:00 - 14:00)

שיעור 7: דיני חוזים – ד"ר יהודה אדר (10.9.2020, יום חמישי, 18:00 - 21:00)

שיעור 8: דיני נזיקין – ד"ר יהודה אדר (15.9.2020, יום שלישי, 17:00 - 20:00)

בחינה מסכמת: 22.9.20

דרישות הקורס והרכב הציון הסופי

דרישות הקורס כוללות:

- השתתפות פעילה.
- הכנת חומרי הקריאה לקראת כל שיעור (נדרשת לשם הצלחה במבחן המסכם).
- עמידה במבחן מסכם (פרטים על אופי הבחינה יימסרו על ידי המרכז האקדמי).
- הציון יבוסס במלואו על הבחינה המסכמת (100%).

שיעור 1 (24.7.2020):

מבוא למשפט 8:00-10:45

ד"ר פאינה מילמן-סיון

מקורות המשפט הישראלי

ד"ר פאינה מילמן-סיון

חומר חובה:

- חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו
- חוק יסוד: חופש העיסוק
- חוק יסוד: השפיטה
- חוק יסודות המשפט, התש"ס-1980

שיעורים 3+2 (7.8.2020) :

דיני חברות ודיני תחרות 8:00-13:45

פרופ' מיכל גל

חומר חובה – דיני חברות :

- חוק החברות, תשנ"ט-1999 : סעיפים 4-6, 11, 46-49, 57, 92, 120, 192-193, 253-254, 345-א-345לג

חומר חובה – דיני תחרות :

- חוק התחרות הכללית, התשמ"ח-1988 : סעיפים 1 – 31ד, 47 – 50ד.

שיעור 4 (14.8.2020) :

קניין רוחני וסייבר 8:00-10:45

ד"ר אלדר הבר

חומר חובה :

- חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007, ס' 1-20, 53-33, 62-63.
- פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972.
- חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967, ס' 1-10, 17-20.
- חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999, ס' 1-13.
- חוק המחשבים, תשנ"ה-1995.
- חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.
- חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), תשס"ח-2007.
- פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחניפה) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, ס' 23-24.
- מיכאל בירנהק "משפט המכונה : אבטחת מידע וחוק המחשבים" שערי משפט ד(2) תשס"ו.

חומר רשות :

Frank H. Easterbrook, Cyberspace and the Law of the Horse, 1996 U. Chi. L. Forum 207

(1996).

שיעורים 6+5 (4.9.2020) :

דיני עבודה :

דיני עבודה 8:00-10:45

ד"ר פאינה מילמן-סיון

חומר חובה :

- חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, סעיפים 1, 10, 16, 20, 22, 25, 30.
- חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, סעיפים 1-2, א, 6, 8-10, 15, 16.
- חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, סעיפים 1-11.
- חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001, סעיפים 1-10.

דיני מיסים :

דיני מיסים 11:00-13:45

ד"ר לימור ריזה

חומר חובה :

- פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 ס' 1, 2, 17, 28(א)-(ב), 32(1), 89(א).
- פסק דין ע"א 9187/06 מגיד נ' פקיד שומה פתח תקווה (נבו, 2009) : פסקאות 1-5 (רקע עובדתי), 16-31 (דיון) וכן פסקה 39 (הכרעת פסה"ד) של השופט דנציגר.

שיעור 7 (10.9.2020) :

דיני חוזים 18:00-21:00

ד"ר יהודה אדר

נושאי השיעור :

- (1) כריתת חוזה, תום לב במשא ומתן.
- (2) הפרת חוזה והתרופות (סנקציות) בגין הפרת חוזה.

חומר חובה :

- חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1973.
- חוק החוזים (תרופות) התשל"א-1971.
- ע"א 986/93 קלמר נ' גיא, פ"ד נ(1) 185 (1996).
- ע"א 2371/01 אינשטיין נ' אוסי תכנון והקמת מבנים בע"מ, פ"ד נז(5) 785 (2003).

שאלות מנחות:

לחקיקה:

רפרפו על המבנה של חוק החוזים הכללי (עיינו בעיקר בכותרות, ובאחדים מהסעיפים). במה עוסק כל אחד מהפרקים שבחוק? האם לדעתכם החוק עוסק בחוזים מסוג מסוים? כעת עיינו בחוק השני (חוק התרופות) ונסו להשיב על אותה השאלה.

לפסיקה:

1. מהו הדילמה המשפטית – והחברתית – שהמקרה שנדון בפרשת קלמר נ' גיא מעורר? שימו לב, שכל השופטים הכריעו בדילמה זו באותו אופן, אך נימקו את הכרעתם באופן שונה. איך ניתן להסביר זאת?
2. עיינו בפסק הדין בפרשת אינשטיין. מהן דרכי הפעולה שחוק התרופות פותח בפני משפחת אינשטיין, בהנחה שאכן החוזה עימם הופר על ידי החברה? באיזו אופציה בחרו האינשטיינים? מה לדעתכם הפריע לשופטי הערכאות הנמוכות לפסוק פיצוי גבוה יותר, ומדוע קבע בית המשפט העליון כי הכרעתם הייתה שגויה?

שיעור 8 (15.9.2020):

דיני נזיקין 17:00-20:00

ד"ר יהודה אדר

חומר חובה:

- פקודת הנזיקין [נוסח חדש].
- חוק האחריות למוצרים פגומים, תש"ם-1980.
- חוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992.
- סעיפים 1-3 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975.
- סעיפים 1-15 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965.
- דנ"א 7794/98 משה נ' קליפורד, פסקאות 1-21 לפסק דינו של השופט אנגלרד ופסקאות 18-8 לפסק דינו של השופט אור, פ"ד נז(4) 721.